

förskolans checklista

MILJÖ- OCH SAMHÄLLS-
BYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Innehåll

VERKSAMHET.....	5
ENERGI.....	7
KONTOR OCH INKÖP.....	8
MÅLTIDER.....	9
VATTEN OCH RENGÖRING	11
AVFALL OCH AVLOPP.....	12
FÖRSKOLEGÅRDEN.....	14
LOKALER.....	16
UPPGIFTER OM ENERGI OCH RESURSFÖRBRUKNING.....	17

Miljödiplomeringsen

Arbetet med checklisten för miljö- och hälsodiplomeringsen inom skolan och förskolan startades av Gun Svedman, Ingvar Jundén och Mats Wejdmärk i oktober 1997.

Den nya reviderade checklisten har utarbetats och drivs av Naturskolan.

För mer information om något speciellt område kan du ringa till:

Dricksvatten	Tomas Rosén	Vattenverket	08 520 10084
Avlopp	Jörgen Måhlgren	Avloppsreningsverket	08 520 14186
Mat	Ingegerd Olofsson	Kostenheten, skolkontoret	08 520 68158

Ingen kan göra allt men
alla kan göra något.

Naturskolan Viaskolan Skolgatan 35-37 149 30 Nynäshamn	Tel 08 520 73565 mats.wejdmärk@naturskolan.pp.se	Fax 08 520 38590 robert.lattman@naturskolan.pp.se	Mobil Mats/Robert 070 6388590/070 6388541
Hemsida www.nynashamn.se/natursko			

Bakgrund

I Ekokommun Nynäshamns lokala Agenda 21 ingår att varje kommunal förvaltning och bolag ska göra en miljö- och hälsoplan. Syftet med detta är att bryta ner de övergripande målen i Agenda 21 till konkreta mål för den egna verksamheten. I maj 2003 antogs Barn- och utbildningsnämndens miljö- och hälsoplan för perioden 2003 till 2006. För att underlätta det fortsatta miljöarbetet skall också en **checklista** tas fram för alla verksamheter (Mål och budget, Ekokommun Nynäshamn). "Checklista för miljöarbete i förskolan" är en sådan checklista. Förskolans arbete med denna checklista ger en bild av hur långt man nått i miljöarbetet och var det krävs förbättringar. Checklistan skall alltså ses som ett hjälpmedel i detta arbete.

Varför en checklista?

- Den ger struktur åt miljöarbetet i strävan att nå målen i Barn- och utbildningsnämndens miljö- och hälsoplan 2003-2006
- Den är en hjälp för att nå målen i skolplanen 2003-2006
- Den synliggör det fantastiska miljöarbete som redan görs och uppmärksammar nya framsteg genom att förskolan blir diplomerad
- Den fungerar som kartläggning och inventering av läget
- Den är till hjälp när det ska sättas upp mål genom att direkt föra över punkter som inte ännu uppnåtts från checklistan till en handlingsplan
- De olika rubrikerna kan utgöra en struktur för ansvarsfördelning
- Den är ett dokument att samlas kring och diskutera och göra en gemensam ansträngning för att uppnå förskolans mål
- Vid avstämningen innan diplomeringen samlas goda exempel som kan spridas till andra förskolor
- Den kompletterar den pedagogiska verksamheten genom att personalen och barnen genomför konkreta åtgärder och därmed har möjlighet att leva som de lär
- Checklistan är ett smörgåsbord där varje förskola väljer de punkter de vill arbeta med utifrån sina förutsättningar och intressen

Checklistan

Checklistan består av 8 rubriker eller områden. Under varje rubrik finns ett antal kriterier eller åtgärds punkter som var och ett ger en poäng om det uppfylls. För att den enskilda förskolan skall bli miljödiplomerad krävs att ett visst antal poäng uppnås (poängkrav finns under varje rubrik). Vid diplomering första året erhålls ett diplom med bronsram. För att driva miljöarbetet framåt höjs poängkraven till år 2 (diplom med silverram) och höjs ytterligare till år 3 då diplommet förgylls av en guldrum.

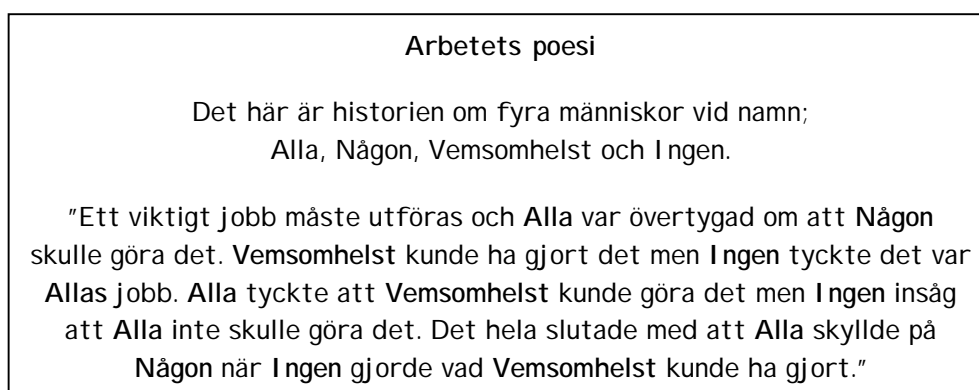
Observera att de 3 åren inte nödvändigtvis behöver innebära 3 år i tid, de ska istället ses som nivåer att uppnå. Det tredje året (guldnivån) kanske inte uppnås förrän efter 5 år och det första året (bronsnivån) kanske uppnås i samma stund som man gått igenom checklistan och konstaterat att vår förskola faktiskt har kommit ganska långt redan nu i miljöarbetet.

För att arbetet skall flyta på från år till år krävs viss framförhållning. Det innebär att när man tar emot diplommet för exempelvis år 1, då skall arbetet med att nå målen för år 2 redan vara igång. Annars riskerar arbetet mot målet att tappa fart och det blir svårt att nå nästa steg.

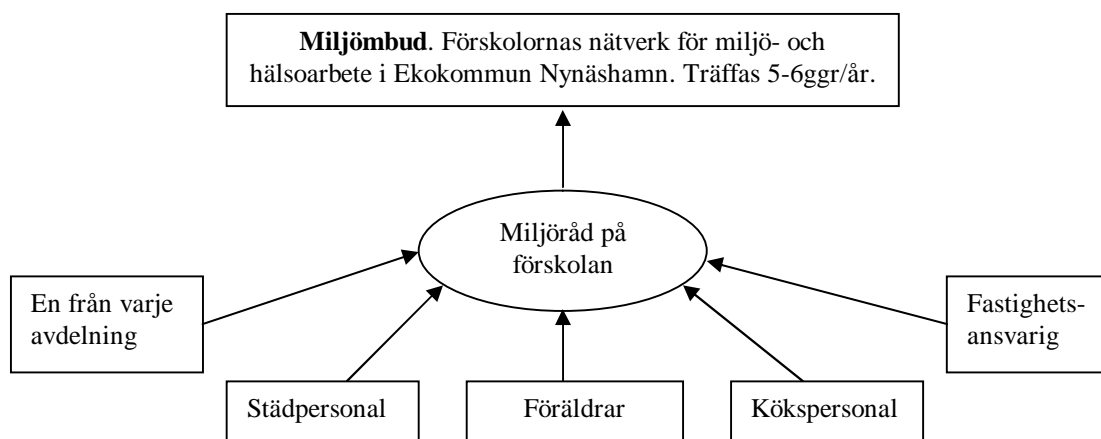
Anmälan	Den förskola som vill arbeta för att bli miljödiplomerad anmäler detta till Naturskolan.
Redovisning	Checklistan lämnas till Naturskolan senast 15 november undertecknad av förskolechefen och förskolans miljöombud.
Avstämning	Möte stäms mellan representanter från Naturskolan, förskolans miljöombud och förskolans chef där man går igenom checklistan och bifogad dokumentation. Detta är lika mycket en insamling av goda exempel som en kontroll av att alla poäng uppnåtts.
Diplomering	Diplom delas ut till de förskolor som uppnått poängkraven.

Ansvar för miljöarbetet

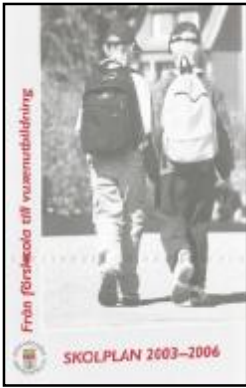
För att arbetet inte skall stanna vid hinder som ”arbetets poesi” nedan vill förmedla, bör man sätta namn på de ansvariga för miljöarbetet. Det behövs flera ansvariga personer för de olika områdena i checklistan. En person kan inte ta på sig hela ansvaret för detta arbete. Huvudansvaret kan däremot läggas på förskolans miljöombud. Det är dennes uppgift att samordna och se till att ansvaret sprids till valda personer på förskolan. Vissa områden i checklistan kommer att vara ganska självklara med avseende på var ansvaret ska ligga, medan andra områden inte är lika tydliga.

Förslag till organisationsmodell

Verksamhet

Mål: Varje enhet arbetar med miljökunskap och miljömedvetande
(Skolplan 2003-2006, Ekokommun Nynäshamn)

Utdrag ur förskolans läroplan, Lpfö 98

1. FÖRSKOLANS VÄRDEGRUND OCH UPPDRAG

Förskolans uppdrag (s. 10)

Förskolan skall lägga stor vikt vid miljö- och naturvårdfrågor. Ett ekologiskt förhållningssätt och en positiv framtidstro skall prägla förskolans verksamhet. Förskolan skall medverka till att barnen tillägnar sig ett varsamt förhållningssätt till natur och miljö och förstår sin delaktighet i naturens kretslopp. Verksamheten skall hjälpa barnen att förstå hur vardagsliv och arbete kan utformas så att det bidrar till en bättre miljö både i nutid och framtid. (stycke 6) Med ett tematiskt arbetssätt kan barnens lärande bli mångsidigt och sammanhängande. (stycke 2)

2.1 NORMER OCH VÄRDEN

Mål (s. 11)

Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar

- respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö

2.2 UTVECKLING OCH LÄRANDE

Mål (s. 13)

Förskolan ska sträva efter att varje barn

- utvecklar förståelse för sin egen delaktighet i naturens kretslopp och för enkla naturvetenskapliga fenomen, liksom sitt kunnande om växter och djur.

Riktlinjer (s. 14)

Arbetslaget skall ge barn möjlighet att förstå hur egna handlingar kan påverka miljön....

	År 1	År 2	År 3
En årlig handlingsplan tas fram med tydliga mål för miljöarbetet (se bifogad mall på sidan 18) (obligatoriskt)	☐	☐	☐
Handlingsplanens miljömål följs i allt arbete (obligatoriskt)	☐	☐	☐
Ett handlingsprogram finns för utbildning av personalen i miljöfrågor.	☐	☐	☐
Vi arbetar med minst ett natur- och miljötema per år.	☐	☐	☐
Barnen vistas ute i naturen (utanför förskolegården) oavsett väderlek minst en dag i veckan.	☐	☐	☐
Barnen är utomhus minst 2 timmar varje dag.	☐	☐	☐

	År 1	År 2	År 3
Vi har mulleverksamhet eller liknande, nämligen.....	☐	☐	☐
Vi har knytteverksamhet eller liknande, nämligen.....	☐	☐	☐
Minst 50% av ordinarie personal har fått någon form av miljöutbildning.	☐	☐	☐
Hela den ordinarie personalen har fått någon form av miljöutbildning.	☐	☐	☐
Barnen får upplevelser i naturen genom att.....	☐	☐	☐
.....			
Barnen lär sig hur naturen (tex kretslopp) fungerar genom att.....	☐	☐	☐
.....			
Barnen ökar sitt kunnande om växter och djur genom att.....	☐	☐	☐
.....			
Vi har terrarier, akvarier eller andra burkar med djur på förskolan (som naturpedagogiskt inslag och som ett led i den empatiska träningen).	☐	☐	☐
Vi är Grön Flagg-certifierade, det vill säga vi har tilldelats den stora flaggan av Håll Sverige Rent efter att ha nått de fem miljömålen. Mer information finns på www.hsr.se . Vid anmälan till Håll Sverige Rent betalar Naturskolan anmälningsavgiften.	☐	☐	☐
Andra vidtagna åtgärder.	☐	☐	☐
.....			
.....			

Summa poäng: _____

Antal möjliga poäng: 16

Krav för miljödiplomering: 8   11   13

Energi

Mål: Energianvändningen är optimal
(Miljö- och hälsoplan, Barn- och utbildningsnämnden 2003-2006)

	År 1	År 2	År 3
Vi har lågenergilampor där så är lämpligt.	☐	☐	☐
Vi släcker i alla rum som ej används.	☐	☐	☐
Det går att släcka i varje enskilt rum.	☐	☐	☐
Personalen är informerad om vikten av att släcka och stänga av det som inte används.	☐	☐	☐
Datorer är inställda på automatiskt lågenergiläge.	☐	☐	☐
Vi håller en inomhustemperatur på högst 20°C. (Varje grads sänkning sänker uppvärmningskostnaden med 5%.)	☐	☐	☐
Vi har lägre temperatur under nätter, helger och längre ledigheter.	☐	☐	☐
Fönstren har täta fönsterlister.	☐	☐	☐
Vi lär barnen att spara energi genom att.....	☐	☐	☐
.....			
Andra vidtagna åtgärder.....	☐	☐	☐
.....			

Summa poäng : _____

Antal möjliga poäng: 10

Krav för miljödiplomering: 5   7   9

Kontor och inköp

Mål: Miljöhänsyn tas vid inköp och upphandling.
(Miljö- och hälsoplan, Barn- och utbildningsnämnden 2003-2006)

	År 1	År 2	År 3
Inga engångsartiklar används.	☐	☐	☐
Tonerkassetter till kopieringsmaskiner är miljömärkta och skickas för påfyllning när de är slut.	☐	☐	☐
Vi väljer kartongmappar i stället för plast vid nyanskaffning.	☐	☐	☐
Inga miljö- och hälsoskadliga färger används.	☐	☐	☐
Vi köper miljömärkta engångsblöjor och tvättlappar.	☐	☐	☐
Vi köper flergångsblöjor.	☐	☐	☐
Endast miljömärkt papper används.	☐	☐	☐
Vi kopierar alltid på båda sidor när så är möjligt.	☐	☐	☐
Vi vet hur man via datorns skrivarinställningar kan välja dubbelsidig utskrift, lägsta bläckåtgång och svartvit utskrift.	☐	☐	☐
Anslagstavla, E-mail eller muntlig information används när så är möjligt i stället för att ge papper till alla.	☐	☐	☐
All viktig information samlas till månadsblad/veckoblad.	☐	☐	☐
Baksidan på begagnat papper används som kladdpapper eller ritpapper (gäller inte papper med känsligt textinnehåll).	☐	☐	☐
Barnen lär sig att inte slösa med material genom att.....	☐	☐	☐
.....			
Andra vidtagna åtgärder:.....	☐	☐	☐
.....			
Summa poäng :	_____	_____	_____

Antal möjliga poäng: 14

Krav för miljödiplomering: 7 9 11

Måltider

Mål: Förbättrade kostvanor (Folkhälsoprogram 2003-2005)

	År 1	År 2	År 3
Inga engångsmaterial förekommer.	☐	☐	☐
Inga onödiga portionsförpackningar förekommer.	☐	☐	☐
Senap, ketchup, sylt m.m. finns i påfyllnadsflaskor.	☐	☐	☐
Tygdukar används istället för pappersdukar.	☐	☐	☐
Användningen av plast- och aluminiumfolie har minimerats genom att.....	☐	☐	☐
.....			
Vi serverar en KRAV- märkt rätt per månad (eller motsvarande).	☐	☐	☐
Vi köper periodvis följande KRAV- produkter (eller motsvarande):			
- mjöl	☐	☐	☐
- kött	☐	☐	☐
- potatis / rotfrukter	☐	☐	☐
- kaffe / te	☐	☐	☐
- mjölk / fil	☐	☐	☐
- annat, nämligen.....	☐	☐	☐
Vår förskola är KRAV-certifierad (mer information på www.krav.se eller telefon 018-100290)	☐	☐	☐
Vi serverar minst en vegetarisk måltid per vecka.	☐	☐	☐
Vi försöker påverka inköpsansvarige att köpa lokala matprodukter i så stor utsträckning som möjligt genom att	☐	☐	☐
.....			

Vi har rutiner för att varje morgon meddela hur många portioner mat som ska serveras.

Förskolan verkar för att minska mängden matrester genom att.....

.....

Födoämnesallergiker får rätt kost.

Sallad eller rotfrukter serveras till alla måltider.

Barnen äter lunch tillsammans med en vuxen och sitter minst 20 minuter.

Kökspersonalen har fått någon form av miljöutbildning.

Barnen (4-6 år) lär sig var maten kommer ifrån, vad den görs av och hur den tillagas genom att

.....

Barnen får ökad matglädje genom att.....

.....

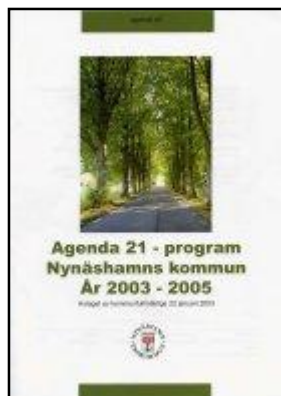
Andra vidtagna åtgärder:.....

.....

Summa poäng : _____

Antal möjliga poäng: 20

Krav för miljödiplomering : 9 13 16

Vatten och rengöring

Mål: Minska utsläppen till våra vatten
(Agenda 21-program 2003-2005)

	År 1	År 2	År 3
Vi har installerat snålspolande - kranar (munstycke som blandar vatten och luft)	☐	☐	☐
- toaletter (under förutsättning att rören klarar detta)	☐	☐	☐
Vi arbetar varje år med temat vatten.	☐	☐	☐
Vi har regnvattentunnor som används till bevattning och vattenlek.	☐	☐	☐
Städpersonalen har fått någon form av miljöutbildning.	☐	☐	☐
Endast miljögodkända disk-, tvätt- och rengöringsmedel används.	☐	☐	☐
Användningen av städkemikalier har kunnat minskas genom städmetoder som tex "mirakeltrasan".	☐	☐	☐
Disk- och tvättmedel köps i returemballage.	☐	☐	☐
Rutiner finns för miljögranskning av alla inköp.	☐	☐	☐
Metoder finns för att ej överdosera disk- och tvättmedel.	☐	☐	☐
Disk- och tvättmaskiner körs fulla.	☐	☐	☐
Barnen sköljer inte sina egna tallrikar under rinnande vatten.	☐	☐	☐
Andra vidtagna åtgärder:.....	☐	☐	☐
.....			

Summa poäng : _____

Antal möjliga poäng: 13

Krav för miljödiplomering : 5 8 11

Avfall och avlopp

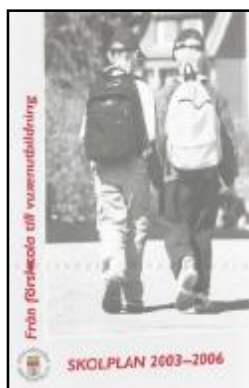
Mål : Minimal mängd sopor går till förbränning och kvaliteten på kommunens avloppsslam är hög.
(Miljö- och hälsoplan, Barn- och utbildningsnämnden 2003-2006)

	År 1	År 2	År 3
Hela förskolan källsorterar i följande fraktioner och lämnar till återvinning:			
- papper (t.ex. tidningar)	☐	☐	☐
- pappersförpackningar (t.ex. mjölkförpackningar)	☐	☐	☐
- plastförpackningar (t.ex. ketchupflaskor)	☐	☐	☐
- glas	☐	☐	☐
- metall och restavfall (t.ex. porslin, konservburkar)	☐	☐	☐
- elektroniskt avfall (t.ex. radio, brödrost, glödlampa)	☐	☐	☐
- lysrör	☐	☐	☐
- batterier	☐	☐	☐
- miljöfarligt avfall (t.ex. färger, lacknafta)	☐	☐	☐
Barnen är delaktiga i sopsorteringen.	☐	☐	☐
Barnen är med när vi går till återvinningsstationen.	☐	☐	☐
Vi har trädgårdskompost (kall).	☐	☐	☐
Vi har varmkompost.	☐	☐	☐
Vi har efterkompost.	☐	☐	☐
Vi har maskkompost.	☐	☐	☐

	År 1	År 2	År 3	
Barnen är delaktiga när komposthinken ska tömmas.	☐	☐	☐	
Barnen är delaktiga när komposten skall grävas ur, tömmas och läggas i rabatt eller dylikt.	☐	☐	☐	
Barnen lär sig hur komposten fungerar och sköts.	☐	☐	☐	
Barnen gör experiment för att se vad som kan, och inte kan, brytas ned i komposten.	☐	☐	☐	
Barnen lär sig vad man inte får slänga i avloppet.	☐	☐	☐	
Plastpåsar sparas i papperskorgar genom att innehållet töms ur.	☐	☐	☐	
Tomma förpackningar återlämnas till leverantören.	☐	☐	☐	
Andra vidtagna åtgärder:.....	☐	☐	☐	
.....				
	Summa poäng : _____			
Antal möjliga poäng: 23	Krav för miljödiplomering :	14	17	20

<p>Ordet resurs kommer av latinets <i>resurgere</i> som betyder återuppstå.</p>

Förskolegården

Mål: Allt fler upplever att den fysiska miljön är god.
Den fysiska aktiviteten ska öka bland barnen/elevorna.
(Skolplan 2003-2006, Ekokommun Nynäshamn)

Utdrag ur förskolans läroplan, Lpfö 98

1. FÖRSKOLANS VÄRDEGRUND OCH UPPDRAG

Förskolans uppdrag (s. 9 och 11)

Förskolan ska erbjuda en trygg miljö som samtidigt utmanar och lockar till lek och aktivitet. Den ska inspirera barnen att utforska omvärlden. (s. 9, stycke 5)

Utomhusvistelsen bör ge möjlighet till lek och andra aktiviteter både i planerad miljö och i naturmiljö. (s. 11)

2.2 UTVECKLING OCH LÄRANDE

Mål (s. 12-13)

Förskolan skall sträva efter att varje barn

- utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära,.....
- utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning.....

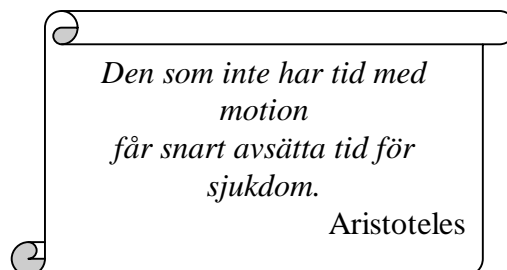
	År 1	År 2	År 3
Säkerhetsrond eller barnskydds rond utförs regelbundet på förskolegården (kanske i samband med arbetsmiljö rond eller allergirond).	☐	☐	☐
Vi har en levande gård som uppmuntrar till utomhuslek.	☐	☐	☐
Vi har en levande gård med			
- bärbuskar	☐	☐	☐
- fruktträd	☐	☐	☐
- odlingar	☐	☐	☐
- fågelbord och fågelholkar	☐	☐	☐
Vi har platser för rofylldhet (en lugn och ostörd plats).	☐	☐	☐
Vi har platser med skugga.	☐	☐	☐
Vi har platser för grupplekar.	☐	☐	☐
Vi har platser för artrikedom (där vi kan följa årstidernas växlingar).	☐	☐	☐

Vi har klätterrep.	☐	☐	☐
Vi har gungor.	☐	☐	☐
Vi har pilkoja	☐	☐	☐
Vi har sandlådor.	☐	☐	☐
Vi har andra lekanordningar än ovan nämnda, nämligen.....	☐	☐	☐
Konstgödsel och bekämpningsmedel används inte.	☐	☐	☐
Trädgårdsavfall komposteras (skickas ej iväg).	☐	☐	☐
Vi har en utegrupp, som består av personal och en förälder från varje avdelning, som arbetar aktivt med att utveckla utemiljön.	☐	☐	☐
Vi har en plats i naturen utanför gården med en permanent lägerplats och tillstånd av markägaren att tex elda, bygga vindsydd och kojor.	☐	☐	☐
Andra vidtagna åtgärder:.....	☐	☐	☐

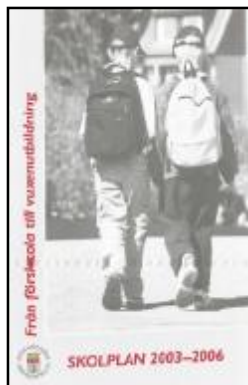
Summa poäng : _____

Antal möjliga poäng: 20

Krav för miljödiplomering : 10   14   17

Lokaler

Mål: Allt fler upplever att den fysiska miljön är god.

(Skolplan 2003-2006, Ekokommun Nynäshamn)

	År 1	År 2	År 3
En "allergirond" utförs minst vart tredje år och en handlingsplan upprättas om hur förbättringar ska ske. Handlingsplanen bifogas till denna checklista. Ronden kan göras i samarbete med MSF. Checklista för allergirond finns att hämta på www.nynashamn.se/natursko . Obligatoriskt!	☐	☐	☐
Arbetsmiljöronde (skyddsronde) genomförs minst 1 gång per år. (se "Internkontroll för arbetsmiljö, Ekokommun Nynäshamn" kap. 12).	☐	☐	☐
Vid ombyggnad väljs miljövänliga material.	☐	☐	☐
Ventilationskontroll görs regelbundet och eventuella brister åtgärdas.	☐	☐	☐
Koldioxid-mätningar utförs regelbundet i alla lokaler.	☐	☐	☐
Senaste mätning:.....			
Öppningsbara fönster finns i alla rum.	☐	☐	☐
Bra belysning finns i alla arbetsutrymmen (dvs normvärden uppnås).	☐	☐	☐
Alla har sittriakta stolar.	☐	☐	☐
Egna vidtagna åtgärder:.....	☐	☐	☐
.....			

Summa poäng : _____

Antal möjliga poäng: 9

Krav för miljödiplomering : 4 5 7

Total poängsumma .....

Maximal poäng: 125

Minimisumma för diplomering:

År 1

År 2

År 3

62

84

104

Uppgifter om energi och resursförbrukning

	År 1		År 2		År 3	
	mängd	kostnad (kr)	mängd	kostnad (kr)	mängd	kostnad (kr)
elförbrukning (kWh)						
vattenförbrukning (m ³)						
oljaförbrukning (m ³)						

Checklistan skickas **senast 15 november** till Naturskolan.

Med bifogad checklista som grund vill vi få vår förskola miljödiplomerad.

Datum: _____

_____
Förskolans namn

_____
Underskrift förskolechef

_____
Underskrift miljöombud

HANDLINGSPLAN FÖR .....ÅR.....

OMRÅDE MILJÖPROBLEM	MÅL	HUR SKA VI GÖRA?	VEM SKA GÖRA VAD?	NÄR SKA VI VARA KLARA?	HUR GICK DET?